

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Megjelenik havonta kétszer,
minden hó 5-én és 20-án

Előfizetési ár:

Égész évre... 300.— K
Fél évre... 150.— K
Egyes szám ára... 15.— K

Alapította **IHÁSZ GYÖRGY** 1884-ben

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX., Ferenc-körút 22.

Kéziratok, előfizetések és egyéb
küldemények ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5-ig.
Telefon: József 22—81.

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIBET FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY

TARTALOM:

A vendéglősipar és
a szabadforgalom.

A kártyások alkonya.

Uj bérmegegyezés.

A bérmozgalom tanulságai.

Közgazdasági szemle.

A kormányzó nyitotta meg az Árumintavásárt.
— Uj rendelet a szeszadóról. — Javultak a
terméskilátások. — Megint megkezdik a gaz-
dasági tárgyalásokat Ausztriával.

Hirek a nagyvilágból.

Áruüzlet.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen.

A vendéglősipar és a szabadforgalom.

A fokozatos drágaság, az értékét veszített
pénn megbecsülésének hiánya, a háborus gaz-
dagodás iránti vágy mohósága, a konjunktura
kinövései arra készítették a fegyveres és gaz-
dasági háboru kormányait, hogy a termelés és
ipar elsődrendű közszükségleti javainak forgalmi
árát a szegényebb emberek számára kényszer-
eszközökkel (rekvirálás, ármegállapítás) tegyék
hozzáférhetővé.

Mikor aztán megindult lassan a termelő munka,
ennek fokozatos előrehaladásával csökkentették
a korlátozások számát is. *Ez a leépítés azonban
osztálypolitikai jellegű tán még máig is, mert
első áldásaiban csupán a termelők részesültek,
akiknek áremelése ellen nem feszítettek törvé-
nyes gátat az árak felszabeditása idején, hanem
a védelmi intézkedéseket csupán az ipari ter-
elés ellenében hagyták meg, ami végeredmény-
képpen a mai magas árakat, a városok nagy
drágaságát és a bérmozgalmakat produkálta.*

Midőn e sorokat írjuk, a lemondott kormány
távozó miniszterei bucsuzójukban megállapítják,
hogy alkotásaikkal meg vannak elégedve és
csak bizonyos oldalról érték azokat támadások;
lehetetlen most a különböző tárcák munkái kö-
zül reá nem gondolni a *kivitel dolgaira, a ter-
melés önkényének megtűrésére, a végtelenségig tul-
hajtott közterhekre* . . .

A mi iparunké az a szomorú dicsőség, hogy
üzemeink az Árvizsgáló Bizottság szorgalmas
felügyeletében részesülnek állandóan, amelynek

A világhírű „KRISTÁLY-VIZ” ismét minde-
nütt kapható.

Megrendelhető a Szt. Lukács-fürdő r.-t. Kristály Kuvállalatánál. Telefon: 43-90.

Figyelmeztetés! Minden budapesti és környékbeli **VENDEGLŐS** boraim kiváló minőségéről és áráiról

behozhatatlan kárt okoz magának, ha **BOR** vásárlása előtt nem győződik meg :-:

IVANOVSKY A., bornagykereskedő, Budapest, Baross-u. 98. Bejárat a Koszoru-u. oldalon. Telefon: J. 8-53

jóvoltából egyes árucikkeinket a nyersanyagok 100%-os áremelkedése dacára is bizonyításra nem szoruló veszteséggel kellett átengednünk a fogyasztásnak.

A háztulajdonosok a tulajdonjog évezredes szentségének buzogányával döngetik a kormány a kormány kapuit és 50-szeres béremelési követeléseik mellett azt hangoztatják, hogy az ipari munkanélküliségen csak az fog segíteni, ha a bérlők utolsó vánkösát és butoraik árát zsebrevágván, — néhány tető- és lépcsőjavítást fognak elvégeztetni.

Mi türjük hosszú idő óta a maximálásokat és nem is követelődztünk, csak kértünk, — de hiába. Az Árvizsgáló Bizottság elutasító határozata után a kereskedelemügyi miniszter urnál kérelmeztünk, — amely kérésünk némi eredménnyel járt is. Tartozunk azonban rámutatni arra, hogy ezt a koncessziót sem a méltányosság szülte, hanem az a körülmény, hogy *munkásaink bérmozgalma* elől a bértöbbletekre hiányzó fedezet miatt kénytelenek voltunk elzárkózni és csak úgy viselhettük el az újabb üzemterheket, hogy a kormány kénytelen volt a stagnáltatott maximális árak felemeléséhez hozzájárulni. Inkább választottuk volna az üzemek leállítását, mint régi és súlyos anyagi sérelmeink fenntartása esetén újabb terhek viselésére az *adósságok* hullámaikat.

Munkásaink béremelési kérelmét a lehetőség határáig teljesíteni kellett s ugyanazon drágaság, mely a munkásság kívánságainak alapjául szolgált, szükségszerűen szerepel a teher-többletnek a fogyasztásra való áthárításában is, miután a termelés árainak fölfelé való gravitálására gátat szabni nekünk sem áll módunkban.

A maximális árak relativ igazságtalanságaihoz most már csak annyiban szólunk hozzá, hogy a szabad forgalom felé vezető uton nem áll módunkban az árak igazságos emelésének keresztülvitelében a *hivatali eljárás rideg*

önkényességét és hosszadalmasságot követni, mert ezek a szervek, bár üzletszerűségi és ipari objektumokkal foglalkoznak, nem tudnak, vagy nem akarnak megfelelő gyorsasággal intézkedni és nem is akarják belátni, hogy lassuságuk vagy önkényeskedésük sok ezrekre rugó károkat okoz.

Az az ellenvetés sem áll meg a szabad forgalmat illetőleg, hogy a vendéglői árak az uzsora magasságáig növekednek, mert a vendéglős iparban nagyon is erős a verseny és egyes üzemek között, azok méreteit és minőségét tekintve, nagy a különbség és „dus a választék“ a fogyasztók számára, — másfelől pedig ahol tulkapásokat tapasztaltak, ott a birói eljárásban vétkesnek talált iparost sem érdekképviselőte, sem pedig a bíróság támogatására rendelt ipari szakértő nem részesítette a meg nem érdemelt védelemben.

Az árak ujonnan kialakult szabályozása anynyiban tartott fenn iparunk számára korlátokat, hogy minden egyes üzem tartozik *egyféle levest 6 K árban és egyféle feltétes főzeléket 26 koronás árban* kiszolgáltatni, az egyéb megszükités mellőztetett.

Nem akarunk az obligát jajgatás jegyében siránkozni, de kiragadunk az egyszerű ember napi életéből egy déli étkezést és megvizsgáljuk annak árait a saját háztartásában és a vendéglői fogyasztásban annak dokumentálására, hogy a vendéglői árak mélyen alatta állanak annak a pénzbeli ellenértéknek, amennyibe kerül ugyanezen ebéd otthon elkészítve.

Nem akarunk kitérni arra, hogy a 4 tagu család maximált áru leves és főzelék-feltét ebédje $24+104=128$ koronából házi elkészítésben semmiképpen elő nem állitható.

Tegyük fel, hogy egy család, mely a szülő-kön kívül 2 felnőtt gyermekből áll, ebédre husleves és zöldborsót kíván fogyasztani és vizsgáljuk azok árait:

Budapesti Vendéglősök Borkereskedelmi R.-T. Telefon: 93—87.

Budapest, VI., Szobli-utca 6.
(Eötvös-utca sarok.)

Pincéjéből a legjobb minőségű ő és új fajborokat, továbbá mindennemű szeszestalt a legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönhordóban házhoz szállít.

Popper Mór és Lipót bornagykereskedés

Telefon: József 59—78.

X., Kőbánya.

Telefon: József 59—78.

Ajánlja kiváló borait a budapesti és környékbeli vendéglősök szíves figyelmébe.

1/2kg. marhahus, szegye	K 120.—
levescsont	" 20.—
levestészta	" 15.—
zöldség, fűszer	" 24.—
1/2kg. tisztított zöldborsó	" 40.—
zsir	" 30.—
liszt	" 10.—
tüzelő	" 30.—

összesen K 289.—

tehát egy személy egyszeri étkezése 72 koronába kerül.

Vendéglőben fogyasztva pedig

4 leves á 6.—	K 24.—
4 zöldborsó marhahussal á 45.—	" 180.—
4 pohár sör (hogy ne szárazon üljenek)	" 24.—

összesen K 232.—

tehát sörrel együtt egy személy étkezése 58 koronába kerül, vagyis *fejenként 14 koronával kevesebbe*, mintha otthon tüzelni, mosogatni és dolgozni kellene még ráadásul.

Ez a differencia ennél a családnál naponként tehát 56 koronát tesz ki, ami bizony jelentős összeg. Nálunk pedig a hus, tekintve, hogy mi fél vagy egész állatot veszünk, a rengeteg csontnál és vágási hulladéknál fogva szintisztán jóval többbe kerül, mint a háziasszonyoknak a kiválasztott szép hus.

Ez a kis összeállítás, amelynek minden egyes tételét a mai napok árai igazolják, alkalmas arra, hogy a köteles menüvel ránk rótt terhek méreteit megvilágítsa.

Balga felfogás az, hogy a vendéglős örül a magas áraknak, mert a fogyasztás széles rétegei azokat nem képesek megfizetni, a forgalom tehát csökken, az üzemi terhek maradnak, a beszerzési számlák pedig növekednek.

Dacára a nagy állatállománynak és a kiviteli korlátoknak, a husárak aránytalanul nőnek úgy a termelők, mint a mészárosok kezében.

A piacon sem különb a helyzet, holott mindenki azt várná, hogy legalább a zöld főzelék-

félék árai esnének, hiszen most van itt a szegzonjuk. Ma az a helyzet, hogy a tömegcikkek közül csak a borsó van a piacon, de ebből is csak félfanyi mennyiség, mint amennyi a kiválmakat kielégítené. Ha egy-két napig elegendő mennyiség érkezik, akkor az árak egy kissé mérséklődnek, később azonban újra felzöknek.

Az ujbungonya szezonja már elmulóban van és az ára rohamosan megy fel. Békeidőben ilyenkor már senki sem evett régi burgonyát, ma azonban erre is ráfanyalodnak az emberek. Az óburgonya-készletek már kifogyóban vannak és az ára néhány napon belül 6—8 koronával emelkedett. A piacon már a régi burgonyáért is 20 koronát kérnek, az ujbungonya ára 50 korona körül mozog.

Az a baj, hogy az ujbungonyát mindig Dél-Magyarországról kaptuk és ezt a területet elszakították tőlünk. Csupán egyetlen egy község, ez is csak felerészben maradt meg nekünk, ahonnan ujbungonyát szoktak szállítani és ez Apátfalva, az eddigi ujbungonyamennyiségek innen jöttek.

Körülbelül 10—14 nap mulva Tolnamegyében is felszedésre kerül a krumpli és akkor várható hogy az árak egy kissé esni fognak.

Budapest környékén a majorosok 8—10 nap mulva szintén nagyobb mennyiséget tudnak a főváros piacára dobni, három hét mulva pedig dolgozni kezd Szabolcs vármegye. Érdekes, hogy a gazdáknak már most ajánlataik vannak arra, hogy a burgonyát drága pénzen külföldre kiviassék. A kormánynak idejében gondoskodni kellene arról, hogy az itthoni publikum igényei ne szenvedjenek a különféle üzletek miatt.

Kalarábét a környékbeli kertészek kisebb mennyiségben már hoztak a piacra, az árak azonban még mindig igen magasak, darabon-

URADALMI FAJBOROKAT

házhoz szállít a legolcsóbb napi áron, valamint közvetít **SCHWARCZ BÉLA** uradalmi fajborértékesítő, NAGYDOROG (Tolna m.)

ként 5—6 korona. Nagyon kevés tök van még a piacon, melynek ára 30 korona körül mozog és ezzel ki is merült a készlet.

Az egyiptomi hagymakészletek már fogyóban vannak, viszont azonban megkezdődött a zöldhagyma felhozatala, bár egyelőre még nem nagy tételekben, de a felszállítás az eső után fokozódni fog. Az egyiptomi hagyma ára 70, a zöld hagyma ára pedig 20 korona.

Ilyen viszonyok között nem tudjuk megérteni, hogy az árkorlátozások a nyers erőszak, vagy a tájékozatlanság szüleményei-e.

A felületlen köztudat bennünket a megakadályozhatatlanul meggazdagodottak közé sorol, nagy pocakkal és vastag aranylánccal ábrázol.

Amelyik vendéglősnek a háboru előtt nem volt, annak ma sincsen iparából származó vagyona, mert nyolc év óta csak a termelők, mézárások, hentesek és a sörgyárak lettek vagyonosak, amely gazdasági tényezőknek mi vagyunk a *pénzbeszedő alkalmazottai* és uzsorabírótság előtt, pénzbüntetéseknél és fogházakban kényszerű strohmannjai.

Adóhátralékaink, a ránk szabott ítéletek, adósságaink, üzletbéréink és adósságokban elfultan eladott, megszűnt üzleteink a tanui annak, hogy minden oldalról agyontámogatott iparunk a gazdasági harcokban mennyire alul maradt.

Kártyások alkonya.

Eltűnt már a régi híres tarokk-partik világa és ma csak kétféle kártyázó van általában. Egyik fajuk minősített élvezésből kártyáznak, mert egyéb szórakozás felvételére az enervált idegek nem alkalmasak. Ennek a típusnak már beleégett a lelki életébe a kártya narkotikuma és ha nem játszhatja le a napi 2—3 órai partiját, úgy egyéb elméleti koncepciók lebonyolítására nem képes. A kártyások ezt a faját is a városi, kávéházi élet produkálta.

A másik osztály a nyereségvágyból való játékosok csoportja, amely ismét két részre tagozható: a részben kártyából élőkre és a kizárólag kártyából élőkre, akiket már a bűnözők osztályába kell sorozni. Az előbbi alosztály katonáit ismerjük a kávéházakból, ahová napi munkájuk után térnek be és egy-egy nagyobb kassza hetekre szóló szenzáció nekik. Kártya mellett kötnek üzleteket és egy nagyobb parti után vagy új ruhát kap a feleség, vagy pedig eladódik egy-egy briliáns-gyűrű. Nem éppen kényes ezen a periférián a becsület

sem és rendszeren többeknek akarnak látszani, mint amennyi a valódi értékük; általában van rendszeres foglalkozásuk vagy állásuk. A második alosztályban csak kétes egzisztenciák és áldozatok vannak, mely utóbbiakat vagy nők, vagy pénzbőséggel kapcsolt nyereségvény hajt a titkos helyekre. Rejtekhelyüket rendszeren egy lekopaszított áldozat indiszkrécioja árulja el.

Meg lehetne említeni még a kaszinók és egyesületek kártyázását is, de itt vajmi kevésszer lett az esetből kriminális, lévén ezek a testületek némileg függetlenek és játékmódruk megtűrt. Itt játszik a fiatal ügyvéd a többszörös háziurral, a kis ujságíró a nagy bankárral. Nyereségvágyból rendszeren a kispénzű játszik, — de veszít az arisztokrata nyugalmának megjátszásával, — míg a nagypénzű rendszeren unalomból játszik, vagy demokrata érzelmek dokumentálásáért. Eltekintve néhány szenzációs botránytól, általában itt kötelez az uri tempó, mert aki sokat veszített és kiabál érte, avagy nem »fair play« egészen a játéka, azt kidobják.

A tisztán nyereségvágyból kártyázó szerencsejátékosokra mindig passzióval vadászott a rendőrség, de csak köteles passzióból, hogy éppen statisztikai adat legyen erről a szektárról is. Nem kell szégyenleni magunkat ezek miatt Budapestért, mert a külföldön több van belőlük.

Napjaink beteg idegzetű társadalma azonban nagyobb mértékben hódol a kártyának, mint valaha és a magánlakások valóságos csataterek lettek, amelyekből egyedül győztes a »házigazda« lehet csak.

Hatóságaink elégtelennek találják az eddigi megtorló eszközöket, lévén a tiltott szerencsejáték csupán kihágás és részint a magasabb minősítés, de a büntető szankciók felemelését is beigérték.

Az utolsó napokban megint több bizalmas értesítést kapott a főkapitányság arról, hogy a főváros különböző helyein, magánlakásokban rendszeres, egész éjjeleken át tartó hazárdjáték folyik.

A rendőrség természetesen eljár a följelentések alapján, melyek több helyen nyomra is vezettek. Így egy Wesselényi-utcai házban a harmadik emeleten, lépcsőházi bejáratnál bíró, elegáns lakásban tartottak razzíát, ahol háromszázezer koronás bankot sikerült is lefoglalniok. Az eljárás a játékosok és a háztulajdonos ellen megindult.

Egy dohány-utcai lakásban a detektívok százhuszezer koronát foglaltak le, valamennyi játékos és a lakás tulajdonosa ellen itt is eljárást indítottak.

Az eljárás a hazárdjátékosok ellen a törvény értelmében csak kihágás címén folyik és a kihágást elkövetőket csak pénzbüntetéssel sújthatják. Az utóbbi időben már veszedelmessé fajuló játékszenvedély láttára azonban illetékes helyen felvetették azt a tervet, hogy rendeleti uton meg-

Bárminő gyártmányu

Szűrők javítása

Villamos borszivattyuk, pincegazdasági gépek javítása.

FRANK és BERGER

~ ~ BUDAPEST ~ ~

IRODA: VIII., Bezerédy-utca 3.
Telefon: József 74—05.

GYÁR: X., Liget-utca 22. szám.
Telefon: József 60—69.

szorítják a hazardjátékosok büntetését. A pénz-büntetés ugyanis — mint a gyakorlatból kitűnt — a hazardjátékosok ellen nem volt kellő orvosság, mert a gazdag játékosok néhány száz vagy pár ezer korona büntetés lefizetésével kimenekültek az igazságszolgáltatás kezéből. Eppen ezért illetékes helyen most tervezetet dolgoztak ki abban az irányban, hogy ezentul a hazardjátékosokat ne csak kihágás címén vonhassák felelősségre és ne csak súlyos pénz, hanem szabadságvesztés büntetésével is sújthassák, megfelelő időtartamú fogházbüntetésre ítélhessék. Így elejét vélik venni a hazardjátékosok további elszaporodásának.

Egyben azt is ki fogják mondani, hogy mindazok a lakások, amelyekre kártyajátékok céljaira adtak ki, vagy engedtek át, azonnal elrekvirálhatók. Ez a rendelet valószínűleg meg gondolásra készíti majd a lakástulajdonosokat, mielőtt lakásaikat hazardjáték céljaira kiadnák.

A foglalkozás nélküli tetteket pedig közvetleges munkakerülő módjára be kellene csukni, — a nagy veszteséket pedig gondnokság alá helyezni.

A várható eredmény az lesz, hogy a kártyások jobban vigyáznak a rejtkehelyük diszkrétciójára.

Uj bérmegegyezés.

A bérmozgalom tanulságai.

A Magyar szállodás és vendéglős munkaadók egyesülete 1922 június 12-én tartott értekezlete a következő személyzeti fizetéseket állapította meg:

Személyzeti fizetések.

I.

	Állandó üzletben			Saisonzületben		
	I. A	II. B C	k o r o n a	I. A	II. B C	
Éttermi segédek és szobapincérek heti	300	300	400	400	400	
Felszabadult borfiúk	160	160	240	240	240	
Kisegítő éttermi segédek napi kisegítési díja hétköznap	100	100	120	120	120	
Ugyanez szombat, vasárnap és bankett alkalmával	120	120	150	150	150	
Ugyanez nyári üzemben szombat, vasárnap vagy multság alkalmával, ha kora reggeltől késő estig van foglalkoztatva			200	200	200	

Kisegítő éttermi segéd a perifériákon uti-költséget kap, ha zárórán túl van foglalkoztatva, a megállapított kisegítődíjon felül 50 százalék pótkisegítési díjat kap és pótvacsorát.

II.

Az értekezlet megállapította továbbá a következő minimális fizetéseket: főszakács, gazdaszóny, felirónd, pincemester és az a csapos, aki pincemesteri teendőket is végez, fizetése szabad megegyezés tárgya.

I. oszt. szakács (főszakács helyettes) minimális hetifizetése	1800	2200		
II. oszt. szakács minimális hetifiz.	1200	1600		
III. oszt. szakács (felszabadulás után 1-2 éven belül)	600	800		
I. osztályú konyhamészáros, vagy sütőmester	1200	1600		
II. oszt. konyhamészáros, vagy ahol konyhamészáros csak 1 van	600	800		
Entrée-szakácsnő	800	600	1400	900
Entrée-szakácsnő ahol szakács van	800		1250	
Tésztaszakácsnő	800		1250	
Tésztaleány	450	350	700	500
Chef-kézileány	600	450	900	550
Salátás-leány	600	450	900	550
„ ahol hidegszakács van	350	300	450	400
Futóleány	350	300	400	300
Fekete-edényes	400	350	450	350
Csapos szakképzett	640	500	800	640
„ kezdő	480	360	600	480

Minimális kisegítési díjak.

Szakács önálló, napi	500	400	600	500
Szakács segéd, napi	300	250	400	300
Sütőmester, napi	240		850	
Szakácsnő, napi	250	200	400	250
Kézileány, salátásleány, napi	200	120	300	150
Mosogató- és futóleány, napi	150	80	250	120

A kisegítő személyzet a perifériákon uti-költséget kap.

A kisegítő személyzet, ha zárórán túl van foglalkoztatva, a megállapított kisegítődíjon felül 50% kisegítési pótdíjat és pótvacsorát kap.

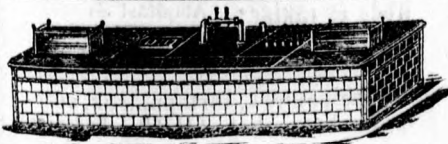
A minimális bérek szempontjából az I. csoportba a jelenleg A, a II. csoportba a jelenleg B és C csoportba sorozott üzletek tartoznak.

Hetenként kötelező 24 óra (egy nap) szabadnap, a saizonz üzletek kivételével.

A felmondás kölcsönösen 3 nap, amely időre azonnali elbocsájtás esetén, amennyiben azonnali elbocsájtásra törvényes ok nem forog fenn, élmezési és egyéb természetbeni járandóság megváltására napi 60 korona. Az erre vonatkozó nyilatkozatot a személyzet minden egyes tagja a felvételnél mindenkor írásban kiállítja, illetőleg ilyen írásos nyilatkozatot kell aláírnia. Ott, ahol a fizetések ebben a két táblázatban megállapított összegnél máris magasabbak, azok le nem szállíthatók.

Ezen fizetések június 17-étől léptek életbe.

Ennek a listának egyszerű áttekintése elegendő annak megállapítására, hogy a béremelés mérvé — viszonyítva az egy hó előtti bérekhez — meghaladta a 100%-ot és ezzel az alkalmazottak gazdasági követelésének teljesítése a legvégső lehetőség szerint ki van merítve.

Legnagyobb gyár a szakmában. ~ Kérjen árajánlatot!

Vendéglősök öröme

a kifogástalanul működő bor- és sörkímérbereendezés!
Boripultokat, sörkímérböket, jégszekrényeket, fémcsapokat, vendéglő-
bereendezési és pincészeti cikkeket csak az

Egyesült Gép- és Fémárugyarak R. T.
cégnél vegyen. ~ Budapest, IX., Tinódy-utca 3.

Nem hallgattuk el azon meggyőződésünket, hogy a korábbi javadalmazás nem volt már elegendő erejű a szükségletek felfokozott mérvéhez, de ahhoz sem fért kétség, hogy a munkaadók a mai árkorlátozások teljes érvénye mellett átmenet és az áthárításra alkalmas fedezet nélkül nem honorálhatták a támasztott gazdasági követeléseket teljes mértékben. Egyelőre tehát elült volna a bérmozgalom, amelynek eredményeként az üzemi többletköltség már ismeretes, azonban ennek a többletnek még a fedezetéről gondoskodni is kell, ami csak ugy egyszerű áremeléssel bajosan eszközölhető, mert ezzel éppen a középüzemek vannak lényegesen terhelve, ami pedig a forgalom lényeges csökkenését vonná maga után.

A bérlista egyes tételeiből szembeszökő a kisegítők magas napibére az egész vonalon, amiből bármely munkásnak az a természetes kívánsága fakadhat, hogy inkább dolgozik kisegítőképpen, lévén ilyen minőségben való munkája és keresete 100 százalékkal is nagyobb, mintha állandó munkában áll.

Kétségtelenül helyes a bérek osztályozása az üzemcsoportok szerint, mert így lehetővé van téve az, hogy a jobban képzett munkás, aki nagyobb igényeket támasztó üzemekben érvényesítheti jobb szak tudását, ezzel több javadalmazásban is részesülhessen. Ez a megkülönböztetés azonban csak a konyhai személyzetre van kiterjesztve, amit nem találunk egészen helyesnek, mert az éttermi segédek munkatudása, szorgalma és képessége között csak olyan nagy különbségek vannak, mint más iparokban és valószínűnek látszik, hogy a gyengébb munkás a borral valóban fogja megsínyleni munkástársa ügyességét.

Az idényüzletek lényegesen magasabb béremeléseinek áthárítása már valóban nagy gondot okoz, mert ezekben általában egész napon fényüzési adó drágítja az árakat és itt valószínűleg az italok árát kell lényegesen emelni. Erre talán a söröknek a vendéglősök részére leendő felemelését célzón most folyó tárgyalások adnak alapot. A kormány ugyanis észrevette, hogy a sörgyárak a tavalyi olcsóbb árpából 1000 vaggont akartak kivinni idegenbe, egynegyed részét exportálják is, tehát a gyárak részéről nem lévén eképp indok az áremelésre, a vendéglői étlapárak lényeges felemelésének elkerülése végett az italárak emelésére nyílik lehetőség.

A munkások követeléseik azonban nem csupán gazdasági természetűek voltak, hanem erősen osztálypolitikai jelleggel átitatottak, amely kö-

rülmény folytonos előtérbehelyezése hátráltatta a gazdasági megoldást is.

Azok a követelések, amelyeket a munkások részéről „hatalmi” kérdésnek neveztek, részben feleslegesek a törvények munkásvédelmi intézkedései folytán, másrészt pedig nagyon is emlékeztetnek a szociális termelésből fakadt jólét korszakára.

A százalékos-rendszer Marx-i intézménye nem is került tárgyalás alá és a „my house is my castle” elve alapján ott kerülhet szóba, ahol ezt a munkaadó jónak látja.

A bizalmi rendszer, az üzembiztos intézményének ott van csak létalapja, ahol a tulajdon olyan jogi személyé, melyben a munkások egyuttal az üzemnek létrehozásában részes tulajdonosok. A munkaadó részéről érhető sérelmek, szerződésszegések jogorvoslata a békéltető bizottság és a bíróság intézményében mindenki számára hozzáférhető, tehát nincsen arra törvényes vagy szociális ok, hogy a munkaadó a nála megélhetést nyerő, de terheiben és tulajdonában nem részes alkalmazottjában maga fölé bírót állítson.

Valóban jogi kiskorúságra vall a kizárólagos szakszervezeti munkaközvetítés igazolása is, amely a szabad kiválasztás jogának szembeszökő megsértése. A munkaadó nem köteles az alkalmazott részéről mást, mint a képesítést és a munkakönyv törvényszerűségét vizsgálni és kizárólag az ő személyes joga az, hogy az ipartestületi, az állami vagy az üzletszerző közvetítőtől választ alkalmazottat magának és pedig akár szőke, akár magas termetű pincért.

Reális alapjában támadja meg az alkalmazottak követeléseit, azok súlyát és komolyságát az a körülmény, hogy gazdasági bajaik helyett politikai tagozódásukat vizsik az első frontra, gyűléseiket ezek a szenvedélyek dominálják és eredménytelenítik, felkelvén az érdektelen szemlélő előtt azt a gyanút, hogy másodrangú kérdés a gazdasági jólét ott, ahol a pártkérdések mutatják meg az egyesek valódi értékét.

A szakszervezetek már nem közhatóságok és a befelé való nevelési tevékenység inkább lehet feladatuk, mint az alkalmi gyűlések feloszlására méltó együtteseik.

Az erőviszonyok bár kétségtelenül megmutatják a munkaadók fölényét, mégis respektálni kell a másik táborban is a tanúsított engedékenységet, a megélhetés és gondokkal való küzdelmet és megfontolni azt is, hogy minden cél a gazdasági életben csak annyi méltánylásra számíthat, amilyen eszközöket állít a megvalósítás a maga szolgálatába.

SALZER J.

Telefon: J. 101-30.

Iroda és raktár: Alapítási év 1887.

Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 15. sz.

Gyártelep: VI., Lehel-utca 9. szám. Gyárt: Pecsényediszek, halpapirok, tortapapirok, süteményhüvelyek, modern szervirozáshoz papírszalvéták és papírabroszokat. SALZER J. Budapest, Ferenc József-rakpart 15.

Közgazdasági szemle.

A kormányzó nyitotta meg az Árumintavásárt

A XIII. budapesti árumintavásárt ünnepélyesen megnyitották. Az árumintavásárt Horthy Miklós kormányzó nyitotta meg és megjelentek azon a főváros politikai, társadalmi és közgazdasági érdekképviselőinek megbízottai ugyyszólván teljes számban. A kormányt és a kereskedelmi minisztert Wimmersperg Frigyes báró államtitkár képviselte. Jelen volt Nádossy Imre országos főkapitány, Marinovich Jenő, Budapest rendőrfőkapitánya, Purébl tanácsnok. Az érdeklődők sorában felvonult mintegy negyven taggal a svájcmagyar kereskedelmi kamara küldöttsége, Laskay Dénes zürichi magyar konzul, valamint Kienast budapesti svájci főkonzul vezetésével. Feltűnést keltett a konstantinápolyi török-magyar kamara fezes küldöttsége, akiket Dzsemal Eddin budapesti török főkonzul kalauzolt.

Wimmersperg Frigyes báró üdvözölte ezután a kormányzót, vázolta előtte az árumintavásárhoz fűzött nagyfontosságú közgazdasági és nemzeti érdekeket és felkérte a kiállítás megnyitására.

A kiállításon, amely országos jellegű és csak csonkamagyarországi cégek vesznek részt, 850 cég állított ki. Az Iparcsarnok maga az idén is szűknek bizonyult a kiállítók befogadására és nemcsak a körülötté lévő térségeket foglalták le, hanem az Iparcsarnok mögött 8 millió költséggel egy új épületet is emeltek.

A kormányzó az üdvözlésre a következőket felelte:

— Örömmel látom, hogy az ipari és kereskedelmi érdekeltységünk töretlenül és fáradhatatlanul igyekszik a mai viszonyok okozta nehézségekkel megküzdeni és megvalósítani azokat a feladatokat, amelyek gazdasági talpraállásunk munkájából reá várnak. Meg vagyok győződve, hogy a most rendezett árumintavásár újabb tanubizonyossága lesz a magyar tudásnak és izlésnek és alkalmat fog nyújtani külföldnek annak felismerésére, hogy Európa gazdasági ujjáépítésében a mi képességeinkre és forgalmunkra is szükség van. Amidőn azon óhajomnak adok kifejezést, hogy a vásárhoz fűzött reménységeink mindenben megvalósuljanak, az árumintavásárt megnyitom és átadom rendeltetésének.

A kormányzó beszéde után, amelyet nagy taps és éljenzés követett, a kormányzó a kiállítás megtekintésére indult. Ebben a pillanatban az Iparcsarnok széles, nagy terraszán kiállított harangok megszóltak és a kormányzó, valamint kísérete harangszó mellett vonult be az árumintavásár megtekintésére. A kormányzó végigjárta az egész ki-

állítást, alaposan megtekintett mindent, majd minden kiállítónál megállott és érdeklődött a kiállított cikkek iránt.

Új rendelet a szeszadóról.

A pénzügyminiszter a kincstári szeszadási árrészesedés felemeléséről rendeletet adott ki, amelynek értelmében, ha a fogyasztási adó alá eső szesz megadóztatva kerül forgalomba, hektoliterfokként (liter alkohol) 151 korona 60 fillér az adó és árrészesedés. A külföldről behozott égetett szesz folyadékok után a vámilletéken és a szeszfogyasztási adón kívül kincstári árrészesedés fejében hektoliterenként 150 korona fizetendő. A termelési adó alá eső szeszfőzdek a szeszdőn kívül hektoliterenként 150 koronát kötelesek kincstári árrészesedés fejében fizetni. A szabadforgalomba átmert mindennemű égetett szeszfolyadékok után, amelyek 1922 június 20. napján bárkinél készletben vannak, kincstári pótrészesedés fejében 40 koronát köteles fizetni. A pótrészesedés alól mentes: 1. az a szesz, amely a hatályban lévő törvényes rendelkezések szerint adómentes; 2. az ugyanazon fél birtokában lévő tíz liter alkoholt meg nem haladó égetett szesz folyadék. A rendelet 1922 június 20-án lép életbe.

Javulnak a terméskilátások.

A földmivelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint június hó első felében igen nagy meleg és szárazság uralkodott. Csapadék június 14-ig igen kevés esett, azóta az idő erősebbre fordult.

A már-már aggasztóvá vált mezőgazdasági helyzet a legutolsó időben jóra fordult. Kedvezőbb fordultak a kapások, kerti vetemények és mester-

BORPALOTA

R. T.

Vendéglősök
részére

legolcsóbb be-
szerzés

BUDAPEST, VIII
TELEFON

KENYÉRMEZŐ-
UTCA 6.

DREHER-COGNAC

Special ** V.S.O. Cabinet

Dreher Antal serfőzdéi R. T.
Kőbánya — Telefon József 58—11.
Városi iroda: VIII., Mátyás-tér 15.
Telefon: József 25—21.

séges takarmányfélék terméskilátásai is. Kétség-telen azonban, hogy a májusban és június első felében tartott nagy szárazság után az utóbbi időben beállott esőzések csak akkor fogják meghozni a vetések kedvező állását, ha az esőzések tovább tartanak.

A buzavetések a beérkezett becslések szerint a hosszas szárazság következtében visszaesést mutatnak. A buza tulnyomó részben virágzásban van.

A rozsvetések állásában a helyzet nem változott. Gyenge a rozs Esztergom, Moson, Abaujtona és Ung vármegyékben.

Az árpavetések a szárazságtól szintén szenvedtek. A tavaszi árpa sok helyütt alacsony, ritka és sárgul, míg az őszi elég dus, szalmája és kalásza fejlett. A legutóbbi esőzés a helyzetet lényegesen javította.

A zabvetések általában kielégítően fejlődtek, de nagyon singlik az esőhiányt. Általában véve még most is közepesnek mondhatók.

A tengeri fejlődése a hosszas szárazság miatt szintén stagnál, de nagyjában véve, különösen a korai vetés, elég jól bírta a csapadékhiányt. A tengeri vetések állása jelenleg közepesnek mondható.

A burgonya, bár a csapadékhiányt szintén erősen megérezte, kielégítően fejlődik.

A cukorrépa a legtöbb vidéken kielégítő és közepesnél jobb terméskilátást nyújt. A takarmányrépa némi visszaesést mutat, de jelenleg is közepesnél valamivel jobbnak mondható.

Megint megkezdik a gazdasági tárgyalásokat Ausztriával.

Néhány nappal ezelőtt írták, hogy az Ausztriával folytatott és eredményesnek ígérkező gazdasági tárgyalások újból, immár harmadszor megszakadtak. A magyar delegátusok elhagyták Bécsét és ismét Budapestre jöttek, hogy a magyar kormánytól újabb utasításokat kérjenek. Bud János államtitkár a tárgyalások megszakadására vonatkozólag a következőket mondotta:

— A tárgyalások újabb megszakadását az okozta, hogy az osztrákok nem voltak megelégedve egyes iparkontingensekkel és ezért újabb revízió alá kellett venni. A magyar delegáció most a fővárosban van és behatóan referált a kormánynak a tárgyalás eddigi eredményéről, amelyek gazdasági életünkben máris nagy fontossággal bírnak. A magyar kormány méltányolta Ausztria kérését és némi engedelményeket tett, amelyek azonban gazdasági érdekeinket semmiképen sem sértik. Újra megkezdik a tárgyalásokat és remélem, hogy ekkor már semmi akadályja nem lesz annak, hogy a szerződéseket rövidesen megkössék.

HIREK A NAGYVILÁGBÓL.

Tárgyalások a drágaság letöréséről. A közéletmezési miniszter tárgyalásokat kezdett dr. Boleman Ernővel, az Árvizsgáló Bizottság elnökével, mely tárgyalások során az immár türehtelen drágaság letörésére szükséges intézkedéseket beszélik meg. Értesülésünk szerint a megbeszélésen érélyes eszközök alkalmazásában fognak megállapodni.

A zsemlye maximális ára 3.50—3.80. Az Árvizsgáló Bizottságtól vett értesülés szerint a Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy addig is, amíg az Árvizsgáló Bizottság a sütőiparosok által életbe léptetett új árakat felülbírálja, figyelmezteti a fogyasztókat, vizszontelárusítókat és a közéletmezési üzemeket, hogy a zsemlyéért, kifliért, császárszemblyéért, stb. még az új árak alapulvétele mellett sem számíthatnak többet a jutalék és a forgalmi adó betudásával 3 korona 50 fillérről, a fénnyüzési adó fizetésének ideje alatt pedig 3 korona 80 fillérről.

Az ipari munkásság ellátásáról jelentették, hogy a közéletmezési tanács javaslata szerint ezt az idén kirekesztik az állam feladatai közül. Most ez ügyben a Gyáriparosok Országos Szövetsége Weiss Manfréd elnöklésével ülést tartott, amely részletes elaborátumot fogadott el. Ez pontos adatokkal van felszerelve arra vonatkozólag, hogy milyen terhet jelentene az ellátás az iparra, a kormányra és az ipari érdekelttség között kompromisszumos tárgyalások folynak, amelyek eredménye az volna, hogy a munkásság ellátása terhének egy bizonyos hányadát az ipar viselje.

Orvos nem lehet árdrágító. A Curia annak idején a jogegység érdekében azt a feltűnést keltő határozatot hozta, hogy az orvos, aki tulmagas díjat számít fel és elfogad, árdrágításért büntethető. Ujabbán a Curia elnöke szükségesnek látta, hogy korigálja ezt a határozatot, miért is szombatra teljes ülést hívott egybe, amelyen beható tanácskozás után a fentebbi curiai döntvényt hatályon kívül helyezték. Ugy látszik, hogy az orvos is termelő lett.

»Az ilyen árdrágításra egész Európában nincs példa.« (A főváros is tiltakozik a 74 koronás állami cukorilleték ellen.) A kormány legujabb árdrágítása ellen, amellyel a cukor árát egyszerre 35 koronával megdrágította, az egész vonalon általános a fölzudulás. A fogyasztóközönség, amely hosszú hónapokon keresztül volt kénytelen túrni a cukorhiányt, az árdrágító manőver jóvoltából rendkívüli elkeseredéssel nézi ezt a legujabb föllülről jövő drágítást, sőt még a főváros is fölszólt ellene. A főváros közéletmezési ügyosztálya a Közéletmezési Tanácshoz fölterjesztést intézett, amelyben tiltakozik a cukor árának ilyen nagymértékű megdrágítása ellen. A fölterjesztésben rámutatnak arra,

Vendéglői konyhafelszerelési cikkek szaküzlete

Székely János és Társa vaskereskedő

Budapest, IV., Várház-körut 12. :: (Sziksza vendéglő mellélt.)

Szállodások és vendéglősök részére 10% árengedmény.

hogy az árdragítás semmivel sem indokolható, annál is inkább, mert a cukor reális termelési költségét és a cukorgyárak nyereségét is már a múlt év őszén megállapították és azóta a gyáraknak semmi újabb költségük nem merülhetett föl. Kifejtik, hogy az ár-emelésnek az az indoka, hogy ipari célok miatt szükség van az importcukorra, szintén nem állja meg a helyét, mert a fogyasztóközönség nem fizetheti meg az importcukor ár-emelését, annál is inkább, mivel a fogyasztóközönség cukorszükségletét teljesen fődözi a belföldi cukor, az ipari cukor drágulását pedig a gyártások amugy is áthárítják a fogyasztókra. A fölterjesztés megállapítja azt is, hogy a tavaly megállapított cukorár szerint kilogrammonként 39 korona volt az állami illeték, ha pedig most ehhez még 35 korona járul, akkor 74 koronát szednek egy kiló cukor után állami részesedés címén, ami olyan hallatlan drágítás, amilyenre nincs példa egész Európában. Mindezek alapján a főváros kéri a Közélelmezési Tanácsot, hogy legalább az ilyen indokolatlan drágítástól kíméljék meg a fogyasztóközönséget.

Uj adó. A városháza kieszelő bizottsága már a legártatlanabb és a kevésbé tehetős osztályok multságát is megirigyelte, és azokat is vigalmi adóval akarja sújtani. A főváros pénzügyi bizottsága ma tárgyalta az új vigalmi adókra vonatkozó előterjesztéseket. Ezek szerint ha ezentul bárokban, kávéházakban, vagy más szórakozóhelyen vendégek táncolni fognak, ezért személyenként és esténként ötven koronát kell fizetniök. Hivatásos táncművészek előadásainak megtekintéséért a közönség személyenként 20 koronát fog fizetni. Ének, szavaló, és egyéb előadások meghallgatásáért személyenként tíz korona lesz az adó. A kávéházi, vagy vendéglői zeneelőadásért személyenként 2 korona vigalmi adót kell fizetni. A városligeti mutatványos bódék, melyeket az adósróf eddig megkímélt, ezentul ötszázalékos vigalmi adót fognak fizetni, aminek természetes következménye az lesz, hogy megdrágul a körhinta, a barlangvasut, utvesztő és egyéb ártatlan szórakozások.

Vendéglősök vacsorái. A vendéglősök vacsorái minden alkalommal pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

Junius:

30-án Stettner Dezső vendéglőjében, Felső Margitsziget.

Julius:

14-én Márkus Imre vendéglőjében, Alsó Margitsziget.

28-án Gundel Károly vendéglőjében, VI., Állatkerti ut 2.

Augusztus:

11-én Gráf János vendéglőjében, II., Hattyu-u. 4.

25-én Keresztes Ede vendéglőjében, VI., Hermina-ut 59.

Szeptember:

7-én Waltz György vendéglőjében, VI., Aréna-ut 106.

A vendéglősök »Jóbarátok« uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán délután 4 órakor:

Junius:

21-én Fröhling Antal IX., Üllői-ut 81.

28-án Schrettner Márton VII., Gyarmat-u. 42.

Julius:

5-én Bischof Pál vendéglőjében, IX., Vágóhid-u. 8.

12-én Gergits József vendéglőjében, IV. Bástya-utca 17.

A kormány nem engedélyezte a vaj és a tehénturó kivitelét. Nem fedi a valóságot az a hír, hogy a kormány a vajkivitel engedélyezte. A vajkivitel ügyével a közlelmezési tanács még nem is foglalkozott s így a vaj állítólagos drágulása nem lehetett a fenti körülmények következménye. Ezzel egyidejűleg közli a Távirati Iroda, hogy a fővárosban és környékén a megszavanyodott tejből készített tehénturó kivitelét egyáltalán nem engedélyezik, egyrészt azért, hogy elősegítsék a savanyutej nagy mennyiségének visszaszorítását, másrészt pedig, hogy a fővárosban a tehénturó-kínálatban hiány ne álljon be. A jövőben kizárólag csak vidéki vajtermelőüzemek által előállított sovány tehénturókivitelre vonatkozó kérelmeket fognak tárgyalni, természetesen mindig a hazai fogyasztópiac és a turófeldolgozóipar érdekeire való tekintettel.

Nyugdíjgyesületi hírek. A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pincérek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesületének igazgatósága f. é. május hó 26-án Bokros Károly elnöklete alatt tartotta rendezés havi ülését. A múlt havi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után jogtanácsos bemutatta a budapesti és szombathelyi választmányok elszámolásait. A budapesti választmány f. é. május havi elszámolása szerint a bevétel 14.417 K 31 fill., a kiadás a folyósított nyugdíjakkal együtt 7670 K 46 fillér, feleslege 6746 K 85 fillér volt. A szombathelyi választmány f. évi május havi elszámolása szerint a bevétel 2891 K 95 fillér, a kiadás a folyósított nyugdíjakkal együtt 284 K 19 fillér, feleslege 2607 K 76 fillér. Mindkét választmány feleslege a postatakarékpénztári folyószámla javára befizettetett. Ezen elszámolások tudomásul vétele után özv. Tomana Györgynének kérelmére az igazgatóság özvegyi nyugdíj helyett végkielégítést állapított meg, végül az e hó folyamán belépett 3 új tag igazolványának kiállítása után az ülés véget ért.

Felhívjuk a vendéglősök, szállodások figyelmét arra, hogy Székely János és Társa cégnél Vámház-körut 12. alatt konyhafelszerelési cikkek a legnagyobb választékban kaphatók.

FROHNER JÓZSEF R.-T. TELEFON BUDAFOK 42
BUDAPEST—BUDAFOK Pincészet: BUDAFOK

Harmincmillió kétszemélyes ebédért. Egyelőre nem a pesti vendéglők ebédköltségeiről szól a krónika, még csak nem is a bécsiekről. A párisi »Excelsior« egyik legutóbbi száma fac-similiben közli a moszkvai Empire nevű café-restaurant egyik ételját és erről az ételpról az állapítható meg, hogy manapság a szovjetvivőr, ki mondjuk barátójevel a moszkvai Empireban leül egy előételből, halból, husételből, süteményből és fekete kávéból álló egyszerű kis dinerhez, a főur elvtársnak végül is harmincmillió rubelt kénytelen kifizetni. Bor és borral való nélkül, ... azaz pardon, hiszen a szovjet nem ismer bort, sem borralalót. Az érdemes ételből a következő néhány adatot közöljük: Előételek: Kaviár: 1,500.000, saláta olajban 1,750.000, sandvich 500.000 rubel. Husételek: Filét sauté 300.000 birkadió rizzsel 1,750.000 rubel. Sör: egy pohár német sör 1.200.000 rubel. Desszertek: Macedoine de Fruits 3,000.000, almafelúj 2,000.000, tea kávé, csokoládé 3, 5 és 800.000 rubel. A változatos étlap e leközölt és le nem közölt adataiból megállapíthatjuk azonban, hogy Szovjet-Oroszország éttermeiben sokkal raffináltabb és luxuriózusabb ételek kaphatók, mint akár nálunk a Ritzben. A magyar közmondás tehát, mely azt mondja, hogy »szegények vagyunk, de jól élünk«, — Szovjet-Oroszországban úgy látszik, így alkalmazzák: »Jól élünk, de — éhenhalunk.«

Áruüzlet.

Bor forgalma még mindig minimális. Az Ausztriával a létesítendő kereskedelmi egyezmény érdekében folytatott tárgyalásnak a borra vonatkozó részét kedvezően befejezték, de a tárgyalások eredményét még sem a magyar, sem az osztrák kormány nem tette hivatalosan közzé. A létrejött megállapodástól azt várják, hogy megkönnyebbiti a magyar bor kivitelét Ausztriába; bizonyos azonban, hogy ezt a kedvező jelenséget erősen ellensúlyozza az osztrák korona rohamos elértéktelenedése. Csehország sem vásárol már csak azért sem, mert ott ebben a szakmában nagyon rossz az üzletmenetel. Svájci számlára az utóbbi időben is történtek vásárlások, de azok nem voltak olyan nagyarányúak, hogy az üzletet megélénkíthették volna. Az ideai termés kilátásai eddig jók, bár sok helyről, ahol a szőlő már elvirágozott vagy most van virágzásban, azt jelentik, hogy a fürtök nem valami dusak. Az elsőkézben levő készletek erősen összezsugorodtak, a termelők nem nagy kedvet mutatnak az eladásra. Az irányzat ennek következtében szilárd, az árak változatlanok.

A szeszüzletben az Országos szeszértékesítő Rt. végrehajtóbizottsága újabb ármegállapítása folytán a forgalom változatlan tartott volt és főleg csak az előjegyzett tételek kerültek elszállításra, újabb üzletek csak kisebb tételekben a detailforgalomban fordultak elő. A június 13-iki kezdődő érvénnyel a következő alap-

árak vannak érvényben: finomított szesz 200 K nagyban, 100 hektoliter vételénél + adó, forgalmi adó és egyéb illetékek. Az acetgyártáshoz szükséges adómentes szesz alapára 80 K, az exportszesz ára 80 K.

Gyümölcspálinka-üzletben a forgalom tartott volt és csak kisebb tételek kerültek forgalomba azonnali szállításra. Elkelt törköly 315—325 K, szilvórium Ia valódi áru kisebb tételekben 380 K, seprőpálinka gyér forgalom mellett 310 K, borpárlat ó áru 400 K ab termelő állomás 1000 literfokonként nagyban.

Az adómenyesen utalt szesz ellenőrzési illetékét a pénzügyminiszter június 15-én kelt, június 20-án hatályba lépő 81.106. számú rendeletével az általános denaturáló szerrel denaturálandó szesz után 2 K-ban, a különös denaturáló szerekkel denaturálandó szesz után 5 K-ban állapította meg literszázalékonként.

Fűszerárak iránt változatlanul élénk vételkedv mutatkozik és mert a magyar korona zürichi árfolyama tovább hanyatlott, illetőleg a valuták emelkedtek, a hét második felében minden fűszeráru lényegesen drágult. Az árak emelkedését elősegíti az is, hogy az árutulajdonosok általában tartózkodnak az eladásoktól, mert a mostani, már magasabb árak is jóval az importparitás alatt vannak. Egész fekete borsot több zsák vételénél sem igen lehet 340—350 K-nál olcsóbban kapni, de meglehetősen gyakori már a 360 K és ennél magasabb ár is. Törmelék fahéjért egészen nagy tételekben 340—345 K-t, kisebb mennyiségben 360—380 K-t kérnek, míg egész fahajat 10—20 láda vételénél 420 K-ért, egyes ládákból 450—460 K-ért árusítanak. Szegfűbors is lényegesen drágult és már 19 K-n alul nem kapható. Szegfűszeg ára 900 K-n felül mozog. Aránylag kevésbé drágult a vanília. Fekete Tahiti 4800—5200 K, kristályos 5400—6000 K. Nagy a hiány köményben és ennek következtében elsőrendű hollandi köményért már 240—280 K-t jegyeznek. A soká elhanyagolt gyömbér ára is emelkedett; az utóbbi napokban 300 K körül árusították.

Rizs élénk kereslet tárgya, meglehetősen gyors tempóban emelkedő árak mellett. Burma II-ért vagon-tételekben 78—79 K-t, egyes zsákokban 82 K-ig menő árakat kérnek, míg fényes japán Siam Patnáért és Karolin-rizsért 105—115 K-t jegyeznek.

Hüvelyesek még mindig szilárd irányzatot követnek, bár forgalmuk igen csekély. Idei fehér bab ára 27—28 K, de volt eladás 26 K-ért is ab állomás.

Liszt irányzata jó kereslet mellett megszilárdult elsősorban a buza és rozs drágulásának hatása alatt. A budapesti nagymalmok ma ugyan még nullás lisztért 63 K-t, főzőért 59 K-t, 6-os kenyérlisztért 53 K-t, 7 $\frac{1}{2}$ -ésért 49 K-t, 8-as takarmánylisztért 25 K-t, 1-es rozslisztért 52 K-t, egységese rozslisztért 49 K-t jegyeznek, de ezeket az árakat szombaton, legkésőbbben a jövő hétt elején föl fogják emelni. Másodkézből budapesti duplafogós nullás liszt 61—61.50 K-ért, főző 57—58 K-ért, 6-os kenyérliszt 52 K-ért kelt el, de már 1 K-val ma-

Boschán Károly és Artur borpincéi
Kőbánya, Ónodi-utca 5. Telefon: József 59-38. Régi bevezetett cég — Szolid ki-
Sürgöncím: Boschán Kőbánya szolgáltatás. Állandó nagy választék

gasabb árakat is kértek pénteken. Vidéki sima nullás liszt 1—1.50 K-val, más fajták átlagosan 1 K-val olcsóbban voltak kaphatók. Prompt takarmánylisztért 23.50—24 K volt pénz. Egységes rozslisztért 44 K-t fizettek.

Főszerkesztő: **Dr. Köhler Aladár.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Kiss István.**
 Felelős kiadó: **Ihász György örököse dr. Kiss Istvánné.**

Tekintse meg az Árumintavásáron a
 100-as fülkében a

Sächsische Metallwarenfabrik
August Wellner Söhne
 Aktiengesellschaft
AUE

alpacca és alpaccaezüst
 készítményeinek kiállítását.

Vezérképviselő: **ORBÁN JAKAB**
 Budapest: IV. Szerb utca 9. Telefon Józsi. 135-21.

Vendéglői, koronával hitelesített
üveg- és porcellánedényeket
 a legolcsóbban szállít ugy helyben, mint vidékre
Hungária üvegyári raktár
 IV. Mária Valéria-utca 7. ~ Telefon: 2-99

Magyar Bortermelők
 kivitelei pincészete r.-t.
 V., Dorottya-utca 3. Telefon: 26—20.
 Központi pince:
 Sörház-u. 10. és 20. **BUDAFOK** Telef. Budafok 82
PINCÉK: BONYHÁD WIEN, XIX., BRÜNN.
 Csak elsőrendű urasági fajborok.

Üveg, porcellán
 kávéházi és vendéglői korona-hitelesített edények, teljes konyhafelszerelések a legolcsóbb napi árban kaphatók

Horvát József
 Budapest, IV., Ferenc József-rakpart 5.
 (a Ferenc József-híd közelében)
 Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

APRÓHIRDETÉSEK
 Egyszeri behittatás szavankint 20 korona.
 A legkisebb apróhirdetés ára 100.~ korona.

Hektograph-étlapsokszorosító, papírszalvéta, fogvájó legolcsóbban beszerezhető Berkovits Károlynénál, Budapest, Sip-u. 4. Telefon: József 125—31.

Vendéglői és kávéházi berendezések, evőeszközök, új és használt állapotban Braun Gyulánál kapható. VII., Sip-u. 14.

Aromatika Vegyiművek R. T. Budapest
 gőzüzemű illóolaj, áther és essencia gyár.
Vezető márkái 80%-os abszolút rum-áther, likörgyári essenciák és illóolajok.
 Gyár és iroda: I. Maros-utca 21. Telefon: 32—36.

Schaumburg Lippe herceg
 villányi pezsgő-gyára és udv. pincészetének
 központi irodája:
 Budapest, V., Nádor-u. 16.

Üveg-, porcellán-, zománcedényt
 legolcsóbban szállít:
Grünfeld Ármin
 városi raktára
 VIII., Nagytemplom-utca 34
 Telefon: József 34—45.

Vendéglősök figyelmébe ajánljuk a
Holló Ételsirt,
 amely gazdaságos, olcsó és a disznósirt teljesen pótolja. — Gyártja: **Holló Ételsírművek**
 Budapest, IX., Soroksári-ut 130.

Hazai Fatermelő Részvénytársaság Budapest
 Közp. iroda: V., Hold-utca 21. Telefon: 9-62, 121-56, 121-57, 121-88.
 Táv. cím: FAHOLZ
 Gyár: VII., Egressy-ut 28-30. Telefon: József 02-18, 133-11.
 A legmodernebb felszerelésű butorgyárában gyártja a jelenkor leggyenikusabb butorait, nevezetesen: „XYLOS” szabadalmazott ágyak, „XYLOS” szabadalmazott ágybetétek, complete hálószobák.
 Városi raktár: Anker-köz 1. Tel.: 16.
 Magyarországi bizományos: **KURZ ÉS TÁREA.**

J BREITNER BERNÁT
JÉGSZEKRÉNYGYÁR
 BUDAPEST, VI., KIRÁLY-U. 36. sz.
 TELEFON: 122—01.

Stobé
 INŐNKÖZÖNLEGESSÉGEK

Szent-Margitszigeti ásványvíz.
 SZÉNSAVVAL TELITETT ÜDÍTŐVIZ
 MEGRENDELHETŐ
 SZENT-MARGITSZIGET GYÓGYFÜRDŐ R.-T.-NÁL.
 TELEFON: 36—52.

Az ország legolcsóbb áruháza

FLEISCHMANN

Budapest, IV., Károly-körút 24. szám.

Törülköző darabonként ... K 48.—
 Schottisch női szövetek ... K 235.—
 Férfi szövetek ... K 425.—
 Covercottok ... K 395.—

Rendkívül olcsó áron, míg a készlet tart, grenadinok és batiszok minden színben és kimintázásban, továbbá zefírek, vásznak, kanavásznak, kartonok stb.

Tavaszi divatkülönlegességeim!

angol-, francia női kosztüm- és férfiföltöny-kelmék, valamint a legszebb divat-gabardinok, covercottok, velurok, sima és mintás divatselymek a legnagyobb választékban még a régi olcsó árakban.

Vidékre kívánatra mintákat küldök.

Feltétlen ügyeljen a címre!

Tekintse meg kirakataimat!

SÖRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK!

MIKA TIVADAR FÉMÁRUGYÁR TELEFON:
 BUDAPEST, VII., KAZINCZY-UTCA 47. J. 128-27.

Különleges Építési és Faipari R. T.

Budapest, VI., Röppentyú-utca 62. szám.
 Telefon: 141-91, 131-56, 4-23. — Sürgőnyeim: Külépit

Berendez és átalakít: szállodai-, vendéglői-, kávéházi-, cukrászdai-, buffet- és télikerti helyiségeket, valamint nyári terraszokat. — Gyárt és legolcsóbban szállít: elsőrendű kivitelű bútorokat, konyha- és tömegbútorokat, kirakat-portálokat, Stiller-rendszerű jég-szekrényeket, szétszedhető amerikai hűtőket és hűtőberendezéseket, bor- és sörapparátusokat.

Nagyobb szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, stb. berendezésénél minden kötelezettség nélkül szolgál tervekkel és költségelőirányzatokkal.

PALUGYAY
PEZSGŐ.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

Ifj. Nagy István
 központi vásárcsarnok
 Telefon József 46-83
Friss zöldség,
Burgonya, Hagyma üzeme

HERCEG WINDISCHGRÄTZ LAJOS

borpincészetel és Tokaj Bortermelők
 Társ. Részvénytársaság

Központi Iroda: BUDAPEST
 IV. KER., VÁCZI-UTCA 27-33
 TELEFON-SZ. 56-20

Sárospatak
 Tokaj
 Budafok

Ha kiváló szép **dióbélre** van szüksége,

hívja József 15-13-at.

Elsőrangú **málnaszörp, méz, mák, bab** stb. pontosan házhoz szállítva kapható.

VADAS JAKAB, BUDAPEST, DUGONICS-UTCA 3-5.

MOCZNIK MUSTÁR a legjobb!!

GYÁR: BUDAPEST, VIII., ALFÖLDI-U. 10.

TELEFON: JÓZSEF 8-86.

ALAPÍTÁTOTT 1890.

DIETZ M. BUDAPEST, VIII.
Népszínház-utca 19

bornagykereskedés Telefon József 80-72

Sziklapincék: BUDAFOK, KOSSUTH LAJOS-UTCA 86

Minden háztartásban a legolcsóbb

Z S I R

az ételolaj, mely legfinomabb minőségben minden nagyobb fűszerkereskedésben kapható. Gyártja és szállítja **Olajművek r. t. Kohn Adolf és Tsa Győr.** — Központi iroda Budapest, Bátorhy-u. 5.
 Telefon 8-22 és 57-68

BAK BÉLA Budapest, X. ker.
 K Á D Á R M E S T E R Kelemen-u. 27-29

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, 100 literől 5000 literig prima hasított, valódi szlavoniai tölgyfából.